

FLANDRA

KATOLIKO

MAANDSCHRIFT VAN HET
KATHOLIEK VLAAMSCH ESPERANTO VERBOND

Steeds

goede foto's!

Met de Gevaert Panchromosa film, 't brochuurtje "Fotografeeren bij kunstlicht" en de Gevaert Belichtingstabel voor Kunstlichtfoto's is U zeker 's avonds thuis goede opnamen te maken.

Deze twee Gevaert uitgaven zijn gratis in den fotohandel verkrijgbaar.

FUKE-leden uit het Antwerpsche !

Voor uw

Heeren- & Kinderkleeding

GEMAAKT EN NAAR MAAT

is het beste adres :

J. PAESMANS

IN 'T DUIFKEN

Koepoortstraat 64, Antwerpen. - Tel. 217.51

5 % AAN ONZE LEDEN !!

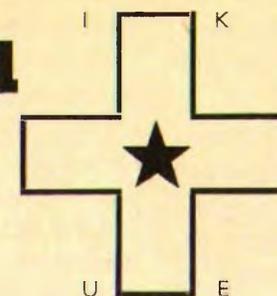
LIKEURSTOKERIJ
DE RAAF

■ ALLE SPECIALITEITEN ■
ALLE GEKENDE WIJNEN

J. VANDEUN-JESPERS

TURNHOUTSCHE BAAN, 277
BORGERHOUT (ANTW.)

flandra

katoliko

Maandblad van het
Katholiek Vlaamsch
Esperanto-Verbond
K. V. E. V.

Monata Organo de
la Flandra Unuiĝo
Katolika Esperantista
F. U. K. E.

Redakcio: Patro C. v. Hoogstraten, O. Praem., Abatejo Grimbergen. (B)
Interŝanĝ-adreso: F. U. K. E., Turnhoutsche baan, 277, Borgerhout.

Abonoprezio: 15 fr. Kun membreco FUKK kaj IKUE 20 fr. Abonoprezio por eksterlando 20 fr. P-konto 412.354 K.V.E.V. Aalst

FLANDRA UNUIĜO

DE KATOLIKAJ ESPERANTISTOJ F. U. K. E.

Kath. Vlaamsch Esperanto Verbond K. V. E. V.

Voorzitter: Lic. Leo Calloens, Erembodegemstraat, 29, Aalst. Ondervoorzitter: Dr Marcel Naster, Naamsche straat 113, Leuven. Proost: E. H. A. Beckers, Professor, Normaalschool, Mechelen a. Maas. Secretaris: J. Van Deun, Turnhoutsche baan, 277, Borgerhout. Kassier: K. V. E. V. Aalst. P-konto 412.354

PROVINCAJ KAJ LOKAJ DELEGITOJ:

Antwerpen

ANTWERPEN
BONHEIDEN
BORNEM
EDEGEM
EKEREN
GEEL
HOBOKEN
MERKSEM
MOL
Ste MARIABURG
WILRIJK

E. Paesmans, Koepoortstraat, 64, P-konto 4145.89
Kapitano P. Vangeel
A. De Ridder, Boschkant, 1
R. Torfs, Verbindingstraat, 9
J. Van Gulck, Zuster Nathalielaan, 7
M. Gordon, kleermaker, Statiestraat, 3
J. De Groot, onderwijzer, Caronstraat, 31
H. Versavel, Bredabaan, 785
Fino M. Bergmans, Markt, 19
Joz. Cammaert, Van de Weygaardei, 12, P-konto 4274.93
D. Mortelmans, E. Segerslaan, 14

Brabant

GRIMBERGEN
LEUVEN

E. H. Canisius van Hoogstraten, o. praem., abdtj
Petro De Fraye, Kapucienenvoer, 75, P-konto 4427.19

Limburg

BREE
HASSELT

H. Beelen, professor, College
A. Tournel, Guido Gezellestraat, 5

Oost-Vlaanderen

GEERAARDSBERGEN
GENT

C. Bernaert, Pelgrimstraat, 1
M. De Valck, Meulestedesteenweg, 487

West-Vlaanderen

BLANKENBERGE
BRUGGE
KORTRIJK
LEDEGEM
LICHTERVELDE
OOSTENDE
ROESELARE

Fr. De Zutter, Wetsstraat, 101
F. Roose, G. Gezellelaan, 15
P. Mattelaer, apotheker, Voorstraat, 40
Fino Quagebeur, Statiestraat, 39
Kam. Ferijn, Wetsstraat, 47
Maurice Hessens, Blauw Kasteelstraat, 86
H. Braekevelt, Statedreef, 177

Onze Bondsvoorzitter schrijft:

Beste K.V.E.V.-ers weest consequent katholiek !

Met de uitbreiding van onze diensten, ons ledenaantal en onze werking is mijn «vrije» tijd onder nul gedaald, zoodat ik de «Biletjo de la Prezidanto» sinds lang heb moeten achterwege laten. Die met mij aan het roer staan zullen dit best begrijpen, en trouwens met een hoofdredacteur als E. H. Canisius van Hoogstraten en zijn huidige flinke medewerkers wordt mijn taak hier overbodig.

Bij den aanvang van het nieuwe jaar, wil ik nochtans de aandacht onzer leden trekken op sommige ondervindingen opgedaan door contactname met de leden. Eén hunner schrijft me dat het onnoodig is hier in Vlaanderen, de Esperanto-beweging op godsdienstige principen te steunen. Een andere vraagt waarom ik mijn tijd verbeuzel aan recensies van boeken in Flandra Katoliko. 'n Derde vindt het spijtig dat we

niet samenwerken met groepeerings die hier en daar gevormd worden uit neutrale, socialistische en communistische elementen. Anderen weer betreuren dat wij ons Verbond niet genoeg propageeren in katholieke middens als Davidsfonds, Kajotters, Burgersjeugd, enz. Eindelijk zijn er die durven beweren dat de Geestelijke Overheid ons niet steunt.

Aan allen antwoord ik wat ik hierboven schreef: Beste K.V.E.V.ers, weest consequent katholiek! en 't zal wel beter gaan.

Is K.V.E.V. er niet om speciaal de belangen van Godsdienst en Kerk te verdedigen ook door Esperanto, om zijn leden te vrijwaren tegen slechte lectuur die zoo vaak in Esperantujo voorkomt, om het gevaar van beïnvloeding door antigodsdienstige of op stuk van godsdienst onverschillige groepeerings, tegen te gaan? Waarom zijn er dan zooveel onzer leden die ons daarin niet helpen, ja zelfs tegenwerken? Velen schrijven enthousiaste brieven, doch als het er op aankomt te steunen door propaganda of door 'n eenvoudige jaarlijksche bijdrage, dan is dat enthousiasme gauw afgekoeld.

Als alle katholieke Esperantisten in Vlaan-

FELIĈEGAN

NOVJARON

al ĉiuj FUKK-anoj

kaj abonantoj de F.K.

deren — en er zijn er duizenden — meewilden, dan stonden wij gauw op het peil onzer Noorderburen.

Wie klaagt over onze Geestelijke Overheid, verwijs ik naar het Eerecomité van ons Wereldcongres: alle Bisschoppen van België zijn er lid van. Een vierde onzer leden bestaat uit priesters en kloosterlingen: in Oostende alléén werden in de laatste drie maanden 20 geestelijken aangeworven. Onze hoofdredacteur E. H. Canisius van Hoogstraten O. Praem.; onze proost E. H. A. Beckers, professor; de vertegenwoordiger van IKI voor ons land, Eerw. Heer vander Pluym, Wandre, werken allen mee met speciale toelating van hun overheid. De K.A.J.-leiding stemde er dadelijk in toe de Kajotersbeweging als thema op ons Wereldcongres te behandelen.

Talrijke bladen als Gazet van Antwerpen, De Standaard-Morgenpost, Het Belang van Limburg, De Waarheid, om er maar enkele te noemen, geven regelmatig nieuws van ons Verbond en verdienen steun en dank.

K.V.R.O. en V.R.O. Loxbergen bewijzen voldoende dat ze ons daadwerkelijk willen steunen. Ook het Hoofdbestuur van het Davidfonds, Leuven, is bereid ons te helpen.

Laat de beknibbelaars dus zwijgen en liever alles in het werk stellen om ons Verbond — dat, tusschen haakjes, geen politiekent — als de verzamelplaats te maken van alle christenen die het goed meenen met onze opvatting van modern apostolaat en Katholieke Aktie, door Esperanto.

Lic. L. CALLOENS.

XXIIa I.K.U.E.-Kongreso

5-11 AŬG. ANTVERPENO 1939.

Ni preferas publikigi la informojn en sekvoanta numero, kiam ili estos pli kompletaj kaj sufiĉe detalaj. Nun ni precipe atentigas vin al la fakto ke tiu ĉi kongreso estos la plej malmultekosta el ĉiuj ĝis nun okazintaj IKUE-kongresoj. Oni zorgos ke la partoprenantoj povu tranokti kaj manĝi en Institutoj, kio faros la restadon tre malkara.

KONGRESKARTOJ:

Kompleta kongreskarto kostas ĝis la fino de Marto 40 fr., poste 60 fr. Edzinoj de toprenantoj kaj gejunuloj ĝis sia 19a jaro pagos la duonon. Ankaŭ blinduloj devas nur pagi la duonon se ili deziras tion.

Unutaga kongreskarto kostas 20 fr., du-taga 30 fr. Por edzinoj, gejunuloj kaj blinduloj la duonon. Post la 1a de Aprilo ankaŭ tiuj prezoj estos pligrandigataj per 50 %.

XXIste I.K.U.E.-Kongres

5-11 Aug. Antwerpen 1939.

Om meer volledige mededeelingen te kunnen geven stellen we opnieuw deze uit tot het volgend nummer. We vestigen er nu echter de aandacht op dat dit kongres voor de deelnemers buitengewoon goedkoop zal zijn, het goedkoopste van alle tot nu toe gehouden IKUE-kongresen. En dit omdat de deelnemers zullen kunnen overnachten en eten in instituten, die wegens de vacantiemaanden hiervoor plaats bieden.

KONGRESKAARTEN:

Volledige kongreskaart kost tot einde Maart 40 fr., later 60 fr. Echtgenooten van deelnemers alsmede jongelingen onder de 19 jaar betalen de helft. Ook blinden betalen slechts de helft, indien ze dit verlangen.

Eëndagskaarten kosten 20 fr., kaarten voor twee dagen 30 fr. Voor echtgenooten,

Por ebligi al la Kongreskomitato, doni senpagajn kongreskarton kaj restadon al la malriĉuloj kaj senlaboruloj, tiuj kiuj estas en bonstato bonvolu pripensi ke ili estas Kristanoj kaj faru donacon por siaj malriĉaj gefratoj. Oni pagu la kotizojn kaj donacojn al: « XXIIa Kongreso de IKUE » Erembodegemstraat 29, Aalst, poŝtkonto no: 415.470.

Vraagt Steunkaarten aan het Kongreskomiteit om deze te verkoopen onder uw vrienden

ESPERO KATOLIKA

La abonantoj de Espero Katolika, kiuj ne ricevis la Septembran aŭ Okt. — Novembran numeron bonvolu peti la mankantajn numerojn al la peranto, nia prezidanto, kiu posedas kelkajn rezervajn numerojn.

La abonoprezon por 1939 estu pagita antaŭ la 15a de Januaro, alie oni riskas ne ricevi la Januaran kaj Februaran numerojn. Abonoprezon restas 24 fr., ĝirotaj al poŝtkonto no 209.034 de L. Calloens, Aalst.

REGNUM CHRISTI

Nia sindonema delegito en Bonheiden, Kapitano Vangeel, kiu sin okupas en nia lando pri la propagando por la Eŭkaristiaj Esperanto-Mondkunvenoj dum la Internaciaj Eŭkaristiaj Kongresoj, ankaŭ akceptis esti peranto por la ege interesa monata revuo Regnum Christi, pri kiu ni parolis en nia Novembra numero.

La abonantoj sendu do sian kotizon (24 fr.) al: Pierre Vangeel, Kapitein, Bonheiden. Poŝtkonto no 4234.32.

Venu, venu Antverpenon, proksiman someron!

Antverpeno estas bela urbo, havenurbo situata apud larĝa rivero, la Skeldo.

Mi ne scias kion la Loka Kongres-Komitato organizos por tiu okazo, sed mi estas certa ke Antverpeno kontentigos vin. Vi vidus nian belegan gotikan Katedralon, kun argenta sonorilaro, vi vidus ĝin de la maldekstra Skelda bordo, desegnanta sian turojn kiel puntaĵon sur la ĉielo. Proksime al nia Katedralo vi rimarkos nian nuboskrapilon: la « Boerentoren ».

Vi vidus la muzeon de belaj artoj kun

jongeligen en blinden, de helft. Na 1 April worden ook die prijzen met 50 % verhoogd.

Om het komiteit in de mogelijkheid te stellen kosteloze kaarten te geven aan armen en werklozen, gelieven onze leden die welstand genieten, uit Kristelijke liefde, giften te storten voor dezen. Men storte de bijdragen en giften op postchecknum.: 415.470 van « XXIIa Kongreso de IKUE » Erembodegemstr. 29, Aalst.

grandegaj pentraĵoj de nia fama flandra pentristo Rubens. Vi kompreneble vizitos ankaŭ nian zoologian ĝardenon, kie vi faros tre agrablajn promenadojn kaj ripozos en ravaj loketoj. La zoologia ĝardeno de Antverpeno estas unu el la plej belaj de la tuta mondo. Ĝi pesedas la plej maloftajn specojn de la bestaro.

Antverpeno ankaŭ havas multajn muzeojn, belajn preĝejojn, larĝajn avenuojn, parkojn, ktp.

La urbo mem estas situata je la dekstra bordo de la Skeldo kaj oni iras al la alia bordo tra la fama tunelo aŭ, kompreneble, per ŝipo.

Kiam vi estas en Antverpeno vi povas iri al Bruselo en duono horo per la trajno elektrika.

Tial ke Antverpeno estas proksima al Nederlando, Francujo, Anglujo, Germanujo kaj Irlando, mi diras certe al la Nederlandanoj, Francoj, Angloj, Germanoj kaj Irlandanoj: Venu multnombre al Antverpeno proksiman someron, kaj mi diras kun ankoraŭ pli da insisto al samkredanoj loĝantoj en pli malproksimaj landoj: Venu, venu Antverpenon en Aŭgusto 1939!

H. Hofkens.

VOOR UWE

**Parketvloeren, Linoleums,
Meubelen en Marmers**
VRAAGT DE ALOMGEEKENDE
BOENWAS GLIMO

Firma Corstiaens - Neefs
St-Antoniusstraat, 12-14, Antwerpen

Raporto de FUKĖ - ano kiu vizitis la jubilean kongreson.

LA JUBILEA.

Mardon 9 Aŭgusto.

Sed la Mardo estis ree labortago. Je la 9a, Prof. Erdey celebris S. Meson en la franciskana preĝejo; dum ĝi predikis nia religia konsilanto pri la katolika familio.

Je la 10a okazis la DUA KUNSIDO DE IKUE en la salono de Hotelo Metropol; je laŭtleĝo de la protokolo de la unua kunsido okazas bedaŭrinda incidenteto rilate la akcepton de la Kongresprezidantaro. Sro Berka deziras ke oni ĝin nuligu; aliaj ne volas tion ĉar ĝi estas ekceptita; cetero ne estas la unua fojo ke tia prezidantaro estas nomata en niaj kongresoj. Regas konfuzo ĉar oni nomas kontraŭstatuta tion kio estas simple eksterstatuta. Oni ne nuligis la elekton kaj praktike la prezidantaro ne funkciis; cetero ĝi ne estas nepre necesa; sed tio estas demando solvota antaŭ la venonta okazo de malkonsento.

Poste ricevas la parolon Prof. Dro ERDEY por la pritrakto de la kongrestemo: «LA INTERNA IDEO DE ESPERANTO».

Kiel la atestimata parolanto argumentas, la interna ideo de Esperanto ne estas religia afero, sed ĝi devas esti konsiderata kiel historia fakto, pri kiu la opinioj ja diferencas, sed kiu, kiel fakto, ne povas esti neata.

Se oni analizas tion kio estas konata pri la interna ideo, oni nepre devas por tio konsideri la figuron de Dro Zamenhof, la kreinto de Esperanto.

La junaĝo de Zamenhof igis lin en lia naskiĝloko Bialystok, en la tiama Rusa Polujo, ĉeesti akregajn konfliktojn inter la diversaj popolpartoj, kiuj ofte prenis katastrofan amplekson.

Laŭ lia opinio, la prakaŭzo de tiuj konfliktoj estis en la fakto ke la diversaj nacioj ne povis kompreni unu la alian, pro kio Zamenhof konvinkigis ke neŭtrala lingvo devas ĉi tie alporti solvon. De tie venas lia internacia lingvo Esperanto.

Oni tamen devas bone distingi, ke Zamenhof per sia lingvo intencis tutunue alproksimigi la homojn inter si kaj volis ekestigi movadon pure homoraniman. Kiam kontraŭ

tiu ideo, jam dum la unua kongreso, oni protestis, Zamenhof rekonis ke tiu klopodo devas esti konsiderata ekskluzive por lia propra respondeco, kaj ke ĝi havas nenion komunan kun la klopodoj por ĉie akceptigi la lingvon. Poste Zamenhof venis al pura homoranimismo kiu nenion plu havis komuna kun la Esperanto-movado kiel movado aŭ kun la lingvo. Oni tamen devas agnoski, ke, el filozofia vidpunkto, ankaŭ al lingvo, en ĉi tiu kazo al Esperanto, estas alligata interna ideo, ĉar apartenas al la esenco de ĉiu lingvo konduki

Josip Vojevec, vicprezidanto de la LKK.

la homojn unu al alia kaj al pli granda amikeco, sed oni tiam devas klare difini tiun internan ideon.

Se oni bone observas tiun distingon, ne estas malfacile por la *Katolikaj Esperantistoj* difini sian sintenon. Ili ja havas kiel grandan celon la akceladon de la Karito, la disvastigon de sia Kredo, kaj por tio ili povas kaj devas eluzi ĉiujn de Dio donitajn ilojn, do ankaŭ Esperanton.

La *Eklezio*, opinias la parolanto, ne kontraŭas Esperanton, ĉar ĝi estas bezonata pro

ESPERANTO BIJ HET ONDERWIJS.

Het nationaal kongres « Esperanto bij het Onderwijs », dat op 5 November l.l. te 's Gravenhage werd gehouden en slechts twee uur duurde mag zeer goed geslaagd heeten. Men schat het aantal deelnemers op circa 1300, wat zeker nog grooter zou geweest zijn, indien het aanvangsuur zoo ware gesteld dat ook de onderwijzers uit het Zuiden van Nederland op tijd in den Haag hadden kunnen zijn. Dit was helaas niet het geval.

Als eerste spreker trad op Dr. F. Dominicus, leeraar aan het gemeentelijk Lyceum in den Haag, die aantoonde dat Esperanto op de scholen geen tijdverlies beteekent maar tijd-winst, aangezien degenen die Esperanto leeren een beter inzicht krijgen in de structuur van een taal en alzoo beter talen kunnen leeren. Ook het inzicht in hun moedertaal wordt door Esperanto verhelderd.

LA JUBILEA

la nuna maluzebleco de la latina lingvo kiel populara interkomprenilo, sed Ĝi havas multe pli ol la t.n. Interna Ideo (ni ja konservu la nomon el filologia vidpunkto, ĉar ĝi estas ĉie konata), ĝi havas la gracon de la amo; kaj venku do la vera religio de la amo!»

Nia religia konsilanto pritraktos tiun temon pli ĝisfunde en aparta artikolo, kiun mi vin invitas tre atente legi.

Prof. Dro Erdey konkludis sian eksterordinare interesan kaj aktualan referaton per la defendo de kvar tezoj, kiuj kondukis al filozofie tre profundaj diskutoj, kiujn mi bedaŭrinde ne povas resumi en la kadro de ĉi tiu mallonga raporto. En ili partoprenis precipe, post Sino Cense (Pol.), kiu, pro sia ofta renkontiĝo kun la Majstro, deziris pli-precizigi lian penson, Sro Heilker, prezidanto de I. K. U. E. kaj kongresprezidanto, Sro Golobič (Jug.), Sro Damen (Ned.), Sac. Pokorny (Ĉeh.), Sro Hoen (Ned.) kaj Sac. Dro Hewera (Ĉeh.), post kio la tezoj estis

Tweede spreker was de heer C. van Leeuwen, hoofd eener school met de Bijbel te Wijhe, die betoogde dat er in het onderwijs voor Esperanto plaats genoeg te maken is, als men maar het onderwijs aan de praktijk van het leven zal aanpassen en veel nutteloze ballast over boord werpen.

Vervolgens trad op Prof. Dr. Gerlach Royen, katholieke hoogleeraar aan de Rijksuniversiteit te Utrecht, en tenslotte de heer Th. Thijssen, lid van de Tweede Kamer en hoofd-bestuurslid van den Bond van Nederlandsche Onderwijzers.

Met algemeene stemmen werd een motie aangenomen, die later door het bureau « Esperanto in het Onderwijs » met het volgende adres aan den Minister werd gezonden. Een afschrift ervan werd overgemaakt aan alle leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

akceptataj kvazaŭ neŝanĝitaj. Precipe ĝinda estis la oratora kaj ideo turniro, ofte profunde filozofia sed ĉiam plenviva, inter Sac. Pokorny kaj Prof. Erdey.

Ankoraŭ petis la parolon Sac. Moŝto Janez Kalan, spirita direktoro de la revuo REGNUM CHRISTI; la revuo tre progresis kaj nun eldoniĝas en apartaj germana kaj franca eldonoj; li tre ŝatus ke ankaŭ povu aperi, ekz. pere de IKUE, esperanta eldono, ĉar li plene konvinkigis pri la taŭgeco de nia helplingvo por ĉien enpenetrigi la katolikajn ideojn; ankaŭ lia libro, originale verkita germanlingve, estas nun esperantigita de aŭstra samkredano, sub la titolo «La Mondon por Kristo», kaj li direktas peton al IKUE por priserĉi eldoneblecon. Kvantkiam momente IKUE povas malfacile akcepti tian ŝarĝon, la afero estos tamen serioze ekzamenata.

La kunveno ankoraŭ elektas juĝantaron por la ĉivespera literatura konkurso kaj finiĝas per laŭtleĝo de salutleteroj el diversaj landoj, evenintaj de post dimanĉo: specialan aplaudon rikoltas letero de la mond-

Adres aan den Minister van Onderwijs Kunsten en Wetenschappen.

Excellentie,

Geven met verschuldigde eerbied te kennen Pieter Willem Baas en Elisabeth Maria Mannoury, respectievelijk voorzitter en secretaresse van het bureau « Esperanto bij het Onderwijs », welk bureau gevestigd is, Corn. Krusemanstraat 43, Amsterdam Zuid, dat bij voornoemd bureau zijn aangesloten : de Federatie van Arbeiders-Esperantisten in het gebied van de Nederlandsche taal, de Nederlandsche Christelijke Esperanto-Vereeniging, de Nederlandsche Rooms-Katholieke Esperantisten-Vereeniging, de Nederlandsche Esperantisten-Vereeniging « La Estonto estas Nia », de Wereldbond van Onderwijzers-Esperantisten, het Nederlandsch Onderwijzers-Genootschap, de Bond van Nederlandsche Onderwijzers, de vereeniging « Volksonderwijs », en het Katholieke Onderwijzers-Verbond, en het bureau diensvolgens vertegenwoordigt 9000 georganiseerde Esperantisten, 25000

hoofden van scholen, onderwijzers en onderwijzeressen en tienduizenden ouders van schoolgaande leerlingen, tezamen 90.000 leden,

dat door dit bureau op 5 November in den Haag een « Nationaal Congres voor Esperanto bij het Onderwijs » is georganiseerd, hetwelk door ongeveer 1300 menschen werd bezocht en waar vier sprekers van verschillende godsdienstige en politieke richting een rede hielden voor het Esperanto in het algemeen en de invoering daarvan bij het onderwijs,

dat na slechts een enkel verzoek daartoe uit 21 landen 117 telegrammen, brieven en briefkaarten met sympathiebetuigingen met het doel van dit congres, binnenkwamen,

dat aan het slot van de bijeenkomst onder langdurig applaus met algemeene stemmen de volgende motie werd aangenomen :

Het nationaal congres voor Esperanto bij het Onderwijs, gehouden op 5 November in den Haag,

gehoord de inleidingen van vertegenwoordigers van belangrijke godsdienstige en politieke volksgroepen,

constateerend de steeds groeiende, en ook

in andere landen gevoelde behoefte, aan een wereldtaal voor het internationaal verkeer, overtuigd, dat zulks zonder groote kosten voor de gemeenschap mogelijk is, verzoekt Regeering en Volksvertegenwoordiging,

1) Het Esperanto op te nemen onder de facultatieve vakken, genoemd in artikel 2 van de Lager-Onderwijswet,

2) het Esperanto te doen onderwijzen aan de opleidingsinrichtingen voor toekomstige onderwijzers en onderwijzeressen.

ESPERANTO OP DE FRANSCHEN SCHOLEN.

De minister van Nationale Opvoeding in Frankrijk heeft tot de Akademiebestuurders het volgende omschrijven gericht :

« De minister van Nationale Opvoeding aan de Akademiebestuurders. »

« Meermaals heeft men mijn aandacht gevraagd voor het belang dat de kennis van Esperanto reeds nu biedt en in de toekomst nog meer bieden zal, daar het Esperanto als hulptaal in staat is, de betrekkingen te vergemakkelijken zowel tusschen de in-

« tellectueelen als tusschen de handelslieden en technici van verschillende naties.

« Ik heb de eer U mede te deelen dat het me gewenscht voorkomt de ontwikkeling van de Esperantostudie te vergemakkelijken. Zeker, er kan geen spraak van zijn aan het Esperanto-onderricht een plaats toe te kennen in de verplichte lessen van onze onderwijsinrichtingen van de 2de graad en onze technische scholen.

« Maar als facultatieve Esperantokursussen kunnen worden ingericht, zal ik daar in niets dan voordeel zien. Men kan het toelaten in de geleide vrije tijd. (Loisirs dirigés).

« Ik zal U dankbaar zijn indien U deze mededeelingen aan de schoolhoofden van uwe Akademie wilt bekend maken.

« De Directeur van het Technisch Onderwijs

H. Luc

« De Directeur van het Onderwijs van de tweede graad.

Chatenet

Door scholen van de tweede graad verstaat men in Frankrijk de lycea, colleges, gymnasia en normaalscholen.

Esperanto is nu in Frankrijk door OFFI-

LA JUBILEA

konata P. J. -B. Kao ; la kristana saluto fermas tiun gravegan kunsidon.

Ĉiuj malsatas — ni nur estas homoj — ĉar estas la dua ; ni ja decidis komence kunfandi la posttagmezan kunsidon kun la matena kaj elĉerpi la tagordon. Certe ĉio bongustis tiun tagon, sed ni havis liberan posttagmezon.

Literatura Konkurso.

Je la 19a, ni ree estis en Metropol por ĉeesti la SOLENAN KUNVENON rememorige de la 35-jara JUBILEO DE ESPERO KATOLIKA : ĝin malfermis la jubilea parolado de la prezidanto Sro Heilker, post kio ĝi ĉefe konsistis el la literatura konkurso ; juĝantumis Sac. Dro Hewera (Ĉeh.), Sro Damen (Nederl.) kaj nia vicprezidanto ; bedaŭrinde ne estis multe pli granda nombro da konkurantoj kaj tio, povas ŝajni paradokso, ne plifaciligis la taskon de la juĝantaro. La unuan premion gajnis Sro Krysta (Ĉeh.), la duan Damjan Vahen (Jug.), ambaŭ per

deklamo el propra verko ; poste klasiĝis la Reĝina Moŝto el Nederlando, laŭ la kongreslibro Fino Reĝina Hoornstra, kaj Sro Fiala (Ĉeh.) ; ĉio disvolviĝis en vere festa atmosfero kaj gaje interbabilante, kiel decas al Esperantistoj, ni forlasis la salonon.

Merkredon 10 Aŭgusto.

La MERKREDON, ni komencis per memorigo de la mortintoj de IKUE : nia religia konsilanto Sac. Beckers oferis je ilia intenco la S. Meson en la monahina preĝejo, dum super ni, nevideblaj, kvazaŭ anĝela horo, la monahinoj belege kantis la liturgiajn kantojn ; predikis Sac. Pokorny (Ĉehoslovakujo).

Je la 10a, la prezidanto Sro Heilker malfermas la GENERALAN KUNVENON de IKUE en la urbeŝtrara salono de la urba magistrato domo ; ĝi estas luksa kadro per la belaj pentraĵoj kiuj ornamas ĝin. Okaze de la SEKRETARIA RAPORTO PRI IKUE, prezentita de la ĝenerala sekretario Sro Berka, ekestas preparolo pri la oportuneco traduki la Agojn de la Apostoloj por eldoni ilin

LA JUBILEA

kun la KVAR EVANGELIOJ kiuj estas kvazaŭ pretaj ; la ĝenerala opinio ŝajnas esti ke ni tuj eldonu jam la Evangeliojn por nuligi ĉe niaj anoj la allogon de nekatolikaj tradukoj de la Biblio, kaj tia decido estas prenita. Malavara mondonaco de nia « avineto », F-ino Larroche vicprezidantino de IKUE, tre faciligos tiun eldonon. Sacerdotaj anoj ŝatus disponi pri religia terminaro.

Atentinde estas ke la klopodoj de la ĝenerala sekretario plifaciligis la starigon de du novaj ligoj, nome en Polujo kaj en Litovujo, kaj la restarigon de la hungara ligo ; ili efike kunlaboru en nia kara IKUE ; ni flanko ni helpu ilin en tio.

La sekretaria raporto estas aprobatata de la kunveno.

Okaze de la prezento de la FINANCA RAPORTO PRI IKUE, Sro Berka akcentas ke fine por ĉiu membro nur restas al IKUE po 1 Kč jare por administraj elspezoj ; plie

li plendas ĉar certaj ligoj ne pagis al ĉiuj la nunan jarlibron. Pro la forresto de tiuj diversaj sumoj, la kaso mem de IKUE estas preskaŭ malplena, despli ke IKUE devis, je la repreno de Espero Katolika, pruntedoni sufiĉe altan sumon al ĝi : feliĉe la situacio de E. K. pliboniĝas ; tion montras la FINANCA RAPORTO PRI ESPERO KATOLIKA ; la abonantaro cetere daŭre kreskas kaj tio promesas pli bonajn perspektivojn. Ambaŭ financaj raportoj estas aprobatataj de la ĝenerala kunveno.

Sro Damen (Ned.) petas la parolon por rimarkigi ke sia ligo pagis ĉiujn kotizojn ; fakte montriĝas ke ĝi uzis la nur-simbolan pagon de tiuj kotizoj por kompensi aron da enlandaj elspezoj por IKUE, de kiuj ni aŭdas liston, ĵus senditan al la IKUE-kasisto, kun nomoj kaj sumoj, plejofte tamen sen detaliga ĝustigo, kaj do la IKUE-kaso ne vere ricevis monon : estas nuanco. Sro Damen ankaŭ riproĉas ke la enkaso nekredible malpliĝis.

La ĝenerala sekretario-kasisto Sro Berka

CIEELE circulaires ingevoerd bij de radio, het leger, de marine, de luchtvaart en het middelbaar onderwijs.

ITALAJ TURISMAJ KRONIKOJ.

5a Radio-konkurso.

ENIT (Ente Nazionale Industrie Turistiche) malfermas en Januaro la 5an Radiokonkurson por la aŭskultantoj de la « Italaj Turismaj Kronikoj » en fremdaj lingvoj.

REGULARO :

- 1) La konkurso konsistas en la disradiigo de kvin « Radiofoniaj-sintezoj » pritraktantaj kvin malsamajn italajn turismajn centrojn, kies nomoj ne estos anoncataj.
- 2) La konkursanoj devos identigi la urbon aŭ turisman regionon priskribitan. La priskribo okazos en lingvoj : franca, angla, germana, nederlanda kaj Esperanto.
- 3) Oni faciligos la taskon al la konkursanoj, ilustrante la temojn per tipaj regionaj muzikaĵoj kaj per mencioj pri apudaj lokoj, famaj monumentoj, historiaj faktoj, ktp. rilatantaj la identigotan lokon.
- 4) Fariĝos gajnantoj la personoj, kiuj iden-

tigos ĉiujn lokojn koncernitajn de la konkurso.

- 5) Se la solvintoj estos pli multnombraj ol la premioj aljuĝotaj, lotado decidus. Tiu lotado okazos antaŭ la mikrofonoj, samtage por ĉiuj kvin lingvoj.
- 6) Ne estas necese ke oni antaŭe skribu ke oni volas partopreni. Konkursanoj estos ĉiuj personoj kiuj, observinte la regularon, sendos la solvon ĝis la 20a de Februaro 1939 al « Ente Nazionale Industrie Turistiche » Radio - Turismo - Concorso, Via Vittorio Veneto 62, Roma (Italujo).
- 7) La konkursanoj ne rajtas partopreni per pli ol unu solvo.
- 8) La konkursanoj konigu, plej klare, siajn nomojn personan kaj familian, kaj adreson. (*Preferu skribi vian adreson per preslitteroj*).
- 9) La konkurso komencos lundon la 2an de Januaro per franclingva disaŭdigo. La unua disaŭdigo en Esperanto do okazos sabaton la 7an de Januaro. La elsendoj okazos per la stacio Romo II (245 m.) de 17.40 h. ĝis 18 h.

Premioj : Estas disponeblaj 8 premioj konsistantaj en dua-klasa fervoja bileto

LA JUBILEA

rememorigas ke, je la repreno, IKUE devis pruntedoni monon al E. K., ke plue granda parto el la abonmono iris tiam ankoraŭ al la eldonejo-administrejo Helmond kaj neniam revenis ; plue li ĝustigas siajn elspezojn per detalaj kiujn li jam havigis al la kaskontrola komisiono, pri siaj oficejaj elspezoj kaj propaganda agado en diversaj landoj, kaj protestas ĉar fakte oni uzis monon de IKUE kontraŭstatute, sen aprobo aŭ scio de la kasisto.

Fine estas proponata kompromiso : N. K. havigu motivigitan liston de siaj elspezoj kaj la ĉefestraro ekzameni kaj findecidu ; tiu propono estas unuvoĉe akceptata de la ĝenerala kunveno.

Raporto de la Kaskontrola Komisiono.

Sekvas la raporto de la KASKONTROLA KOMISIONO, instalita dum la Haga kongreso por kontroli la financojn de IKUE ĝis la 1a de aŭgusto 1937 : Sro Damen, membro de tiu komisiono, donas resumon de ĝia la-

boro kaj de ĝiaj konkludoj. Ni rimarkigu preterpase ke tia komisiono ankaŭ ne estas

DORA ZVAN, kasistino de la kongreso.

por ir-reiro de la itala landlimo ĝis Romo kaj en 10 hotelkuponoj, kategorio B, por kompleta pensio.

GRAVAJ VERKOJ RESUMAS EN ESPERANTO.

Jam pluraj nacilingvaj fakrevuoj (ekz. nolicanaj kaj medicinaj-revuo) aldonas Esperantlingvaj resumoj de siaj ĉefaj artikoloj. Pere de tiuj resumoj alilandaj Esperantistoj povos konigi la enhavon de tiuj artikoloj en siaj gazetaro kaj fakrevuoj.

Ankaŭ estos utile se gravaj sciencaj verkoj aldonas resumon en Esperanto, por ke tiuj verkoj pli facile akiru internacian konatiĝon.

Komprenoble tiu sistemo ankaŭ estas bona propagando por Esperanto, ĉar per tio oni praktike spertos la utilecon de Esperanto.

Por instigi la verkantojn de sciencaj libroj aldoni Esperantlingvaj resumoj en siaj

verkoj, oni fondis en Francujo « Bibliografian Servon per Esperanto » kiu precipe prilaboros la franclingvajn regionojn. Tiu servo funkcias laŭ jena principo : (*ni kopias artikolon de la servo mem*).

Ni petas al scienca verkisto aŭ al lia eldonisto franclingvan resumon pri verko, kiun li nuntempe preparas aŭ kiu jam aperis antaŭ nelonge ;

Tiun resumon ni zorge tradukas en Esperanto kaj, laŭ reciproka interkonsento, aŭ rekte sendas ĝin al la aŭtoro, aŭ akceptas mendon presigi ĝin ĉe unu el niaj presistoj, laŭ la necesa libroformato. Se la libro jam estas presita, la resumoj estos gluataj kiel aldonaĵo en la tutan kvanton de la restantaj, vendotaj ekzempleroj ;

Ni invitas la aŭtoron sendi recenzekzempleron al la ĉefaj Esperantoperiodaĵoj, kies adresojn ni tiucele konigas al li ;

Dank' al la Esperantoresumo la verko estos konigata per recenzartikolo al la tutmonda Esperantistaro. Interesitaj samideanoj konantaj aŭ ne la originallingvon de la

LA JUBILEA

laŭstatuta ; la ĉefestraro havas tiun kontrolan taskon.

Pri la administrado de Sro P. A. Schendeler de la 1-a de Septembro 1926 ĝis la 8a de Novembro 1935, la komisiono proponas, kvankam Sro Schendeler ne ĉiam respondis kontentige kaj plue transdonis sian postenon tre nezorgeme, doni malŝarĝigon al li pro honesta prizorgo.

Pri la funkciado de Sro P. Ch. M. V. d. Vijver, la komisiono konstatas, ke li ne tuj disponigis la administradon post la ekŝigo de Suda Kruco el N. K., kaj sekve el IKUE ; nerajtigite, ĉar li ne plu estis ano de IKUE, kaj do ne plu povis esti ĝia ĝenerala sekretario, li poste ankoraŭ uzis monon el la kaso por vojaĝi al Brno. Tiun kazon la komisiono submetas al la ĝenerala kunveno, ĉar la kongreso de Brno konfirmis la decidon de la episkopo malpermesi de la 6a-VI-1936 S. K. kiel katolikan klubon ; plie li poste, (post akcepto de la Brnoa decido) ankaŭ reprenis, same nerajtigite, la kotizon jam

pagitan de S. K. por 1936 por ĝiaj 280 membroj.

Pri la administrado de Sro Berka ĝis la 1a de Aŭgusto 1937, la komisiono rimarkigas ke la administraj elspezoj estas ege altaj, eĉ ne elteneblaj, kaj ne ĉiam sufiĉe klare pravigitaj ; ĝi ne jam povas konkludi pri tiu periodo kaj submetas la kazon al la prijuĝo de la ĝenerala kunveno de IKUE.

La komisiono fine konstatis ke la transiro de E. K. ne okazis bonorde ; abonantoj ne ricevis la organon kvankam ili pagis jarabonon ; tiujn pagojn fakte ricevis la antaŭa administrarejo en Helmond kaj ĝi ne jam repagis malgraŭ tiusenca promeso.

Sro Heilker tiam faras la proponon de la IKUE - estraro ne repostuli de Sro V. d. Vijver la sumon kiun li elprenis por vojaĝkostoj, ĉar li tamen opiniis ke li ne repagos ĝin. La ĝenerala kunveno akceptas unuanime fari tiun donacon. Per tiu decido ĝi rekonas ke en tiu momento la klubo S. K. estis ankoraŭ en IKUE kaj do ŝuldas, despli ke ĝi poste revenis al N. K. kaj IKUE, la reprenitajn kotizojn por 1936, kiuj

libro, facile kaj rapide povos havigi ekzempleron al si, kaj ĝi estos valora pruvo pri la praktika utilebleco de nia lingvo ;

Aktivaj samideanoj el ĉiuj landoj, laueble spertaj en la scienca fakliteraturo, estas petataj redakti en siaj respektivaj naciaj lingvoj mallongan informon pri la koncerna libro (karakterizita per sia Esperanta resumo!) kaj sendi ĝin, kun publikigpeto, al la tiu rilataj fakrevuoj de sia lando. Per tiu rimedo la verkaĵo estos rapide diskonigata tra la tuta mondo, kaj la ofta mencio de Esperanto agos kiel valora propagandfaktoro por nia movado. (Noto : estas dezirinde krei reton de konstantaj kunlaborantoj seriozaj, kaj ni petas agemajn samideanojn el ĉiuj mondpartoj sendi siajn adresojn al Servo Bibliografia Ssienca per Esperanto, 11 rue Poupin, Metz—Montigny, Francujo.)

Ni sendis al la plej gravaj Parizaj eldonejoj kaj konataj francaj sciencfakaj verkistoj detalan cirkuleron pri la organizo de nia Servo, kaj ni ricevis aron da promesplenaj respondoj kaj jam plurajn mendojn por resumo—tradukoj. La unua libro kiun ni prezentos laŭ la dirita maniero, estos la grava

LA JUBILEA

estas repostulotaj de IKUE ĉe S K, dum N K pagu la kotizojn de S K por 1937 : la ĝenerala kunveno akceptas tiun solvon.

Pri sia administrado, Sro Berka respondas per la antaŭe aluditaj detaloj, je kio Prof. Dro Erdey akcentas, ke oni ĉiam ĉion devus motivigi per dokumentoj, kvankam li supozas ke ĉio en la agado de la sekretario-kasisto estas ĝusta. Li proponas danki la komisionon pro ĝia kontrolo ĝisfunda kaj Sron Berka pro la ega laboro farita.

La prezidanto Heilker proponas je sia vico danki la komisionon, kaj doni plenan malsarĝigon al Sro Berka, kasisto de IKUE kaj administranto de E. K., kion la ĝenerala kunveno aplaŭde konfirmas ; je ronddemando neniu montriĝas kontraŭa.

Estas tiam komisiataj kiel KASKONTROLANTOJ por la lasta jaro la ĉefestraranoj F-ino Fiedler kaj Sro Chiba kaj okazas la anoncita ESTRARELEKTO : estas emociiga momento, kiam Sro Heilker dankas Sron

verko de L. Elbe : La moralkrizo antaŭ la moderna scienco.

Komprenoble tiaj entreprenoj ekzistu ne nur en Francujo sed en ĉiuj landoj, precipe malgrandaj landoj kies lingvo ne estas tiel disvastigita. Tial ni petas niajn flandrajn samkredanojn kiu estas kapablaj por tio, ke ili klopodu starigi samspecan servon en Flandrujo por konatigi la multajn aperantajn katolikajn sciencajn verkojn.

La membroj tiuj servoj de diversaj landoj kunlaboru inter si por plifaciligi la taskon la unuj de la aliaj. Intereresuloj povas ricevi la liston de kunlaborantoj de la nomita franca Servo, por interkonatigi kaj interŝanĝi opiniojn kaj spertojn. La personoj kiuj deziras kunlabori aŭ fondi katolikan Bibliografian Servon en Flandrujo, bonvolu sendi la respondojn al jenaj demandoj al la franca Bibliografia Servo ;

1) Kiujn Esperanto—periodaĵojn vi abonas aŭ regule legas ? (Tiu ĉi demando rilatas al la dissendoplano de la recenzekzempletoj) ;

2) Al kiuj naciaj gazetoj aŭ revuoj (indiku titolojn) vi intencas sendi viajn nacilingvajn informojn ? (Via respondo ebligas dispartigon, se necese inter pluraj kunlaborantoj de la sama lando)

3) Ĉu vi intencas interrilati kun vialandaj son sciencfakaj eldonistoj kaj aŭtoroj por starstarigi « Bibliografian Servon » ankaŭ ĉe vi ?

Vidu adreson supre.

Antaŭ kelka tempo ni ricevis gravan libron sciencan kun resumo en Esperanto, resumo

Chiba, la ĉiaman laboranton por nia afero, kiu estas devigata ekŝiĝi el sia gvida posteno pro la nunaj cirkonstancoj en sia lando ; la Dia beno lin akompanu. Sro Chiba dankas per kortuŝaj vortoj. Per la elekto por anstataŭa estrarano, Sro L. G. C. DE JONG (Ned.) akiras 15 voĉojn kontraŭ 12 al Sro Golobiĉ (Jug.)

(daŭrigota)
NOMO.

Beginn reeds te sparen om het schitterend IKUE-kongres te Antwerpen te kunnen bijwonen.

kiu ne estas farita de iu bibliografia servo sed de la aŭtoro mem. Ĝi estas la libro « Critica » (Kritiko), kiu estas la tria volumo aperinta en la serio de « Synopsis Philosophiae Scholasticae » (Sinoptiko de la Filozofio Skolastika). La verkinto estas Prof. D-ro Fr. Erdey, Papa ĉambelano, eksterordinara profesoro de Filozofio en la universitato de Budapeŝt.

Por konigi tiun gravan tute speciale verkitan verkon ni publikigos tiun Esperantlingvan resumon en unu el niaj unuaj numeroj.

Ni ĝojas ke la du unuaj sciencaj verkoj kiuj aperis kun Esperantoresumo estas katolikaj verkoj. Personoj kiuj interesiĝas pri fondo de katolika bibliografia servo en Flandrujo, ankaŭ povas skribi al ni (respondante la suprajn demandojn) anstataŭ al la nomita Bibliografia Servo en Francujo. Red. de Flandra Katolika.

KURSO DE ITALA LINGVO EN ESPERANTO.

Nia prezidanto ricevis jenan karton de Ente Italiano Audizioni Radiofoniche :

Romo 28 Novembro 1938.

Estimata Sinjoro Prezidanto de F.U.K.E. La starigo de elementa kurso por instruado de la itala lingvo per Esperanto certe ne efektiviĝos, almenaŭ ne en tiu ĉi jaro, pro nesufiĉa kvanto da lernantoj sin anoncintaj ĝis hodiaŭ. Ni proponas al vi partopreni la kurson en lingvo franca.....

Salutojn de la Esperanta Voĉo de Romo.

VERKLARING

Enkele maanden geleden ontvingen sommige groepen een naamlozen brief, die gericht was tegen den neutralen Vlaamschen Esperantistenbond (FLE). Aengezien gebleken is dat er personen zijn die veronderstellen dat die brief van ons Verbond uitging, achten we ons verplicht te verklaren dat dat schrijven in het geheel niets met ons Verbond te maken heeft en de schrijver ervan ons zelfs geheel onbekend is. Men onthoude voor eens en altijd dat ons Verbond geen naamlooze brieven verzendt.

HET BESTUUR.

Overal Esperanto.

BRAZILIE.

In de Hoogere Handelsschool te Rio de Janeiro, die meer dan 1000 leerlingen telt, werd op plechtige wijze een Esperantokursus geopend. Bij deze gelegenheid werd het woord gevoerd door Prof. Backhenser, die de cursus leiden zal, Dr. Mario Brito, directeur van het Departement van Onderwijs en de directeur van de school.

Op de eerste Braziliaansche internationale postzegeltonoonstelling « Brapex » te Rio de Janeiro gehouden, werden voor het eerst poststempels gebruikt met meer dan een kleur. Van de drie gebruikte stempels was een tweekleurige met Esperantotekst en groene ster.

NEDERLAND.

In den Haag werd opgericht het « Nederlandsch Comité voor de practische toepassing van Esperanto ». Aan deze bespreking namen deel de Burgemeester, Mr. S. de Monchy, Ir. M. Damme, dir. gen. van PTT, enkele vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, de heer Andreo Cseh en mvr. Isbrücker. Door dit comité zullen Nederlanders naar het buitenland gezonden worden om in het Esperanto voordrachten te geven over hun land. Ook zal er actie gevoerd worden om in de Nederlandsche hotels personeel te doen aanstellen dat Esperanto spreekt.

In Amsterdam werd in het laatste seizoen in 6 scholen Esperanto ingevoerd.

Het Nederlandsch « Instituut voor handelswetenschappen » begon met de uitgave van een tijdschrift over talen « Het Nederl. Talenblad ». Dit tijdschrift geeft rubrieken over Nederlandsch, Engelsch, Fransch, Duitsch, Spaansch en Esperanto.

HONGARIJE.

De Hongaarsche Academie van Wetenschappen zond een brochure rond over de politieke toestand waarin Hongarije zich voor eenige weken bevond, alsmede een geïllustreerde folder, die die toestanden met afbeeldingen verduidelijkte. Zoowel de brochure als het bijvoegsel waren geheel in Esperanto.

ENGELAND.

De openbare leeszaal te Manchester gaf een kataloog uit van de boeken in of over Esperanto die de bibliotheek bezit. Die lijst bevat ongeveer 200 titels.

We ontvingen van de groote firma Gray & Son Ltd, fabriek van ijzerwaren te Londen, een prospectus, wat bewijst dat die firma Esperanto gebruikt in haar betrekkingen met het buitenland.

FRANKRIJK.

De groote gekende internationale jaarbeurs van Lyon die zal plaats hebben van 11 — 21 Maart, gaf wederom groote veelkleurige aanplakbiljetten uit in Esperanto, alsmede vloeipapieren. De biljetten zoowel als de vloeipapieren zijn gratis verkrijgbaar.

Zoals gewoonlijk zal de kataloog van de exposanten rubrieken in Esperanto bevatten en zullen voor de buitenlandsche bezoekers verschillende Esperantosprekende bedienden ten dienste staan.

Industrieelen en handelaars die verlangt deel te nemen hetzij als exposant hetzij als bezoeker, deelt dit in Esperanto mede om verdere inlichtingen te ontvangen.

Onderwyzend personeel vrage een aanplakbrief en vloeipapieren, om die groote jaarbeurs aan de leerlingen bekend te maken en tevens het gebruik van Esperanto te toonen. Schrijven aan: Foire de Lyon, Esperantotako, Rue Ménéstrier, Lyon.

DENEMARKE.

In de internationale hoogeschool te Helsingor werd dit jaar de tweede internationale Esperantokursus gegeven, waaraan Esperantisten uit 10 landen deelnamen. Men richtte een excursie in naar Helsingborg in Zweden, waar de burgemeester hen in het Esperanto verwelkomde. Er werd een bezoek gebracht aan het historisch kasteel « Kern ». De beheerder Dr. Mortensson gaf uitleg over kasteel en stad in Esperanto.

AMERIKA.

In ons vorig nummer deelden we mede dat de filmonderneming « Metro-Goldwyn-Mayer » te Hollywood van plan was een film te maken met Esperantotekst. Het geldt hier echter een klankfilm, dus waarin Esperanto gesproken wordt. Men is ondertusschen reeds met de film begonnen, getiteld « Idiot's Delight » (Vermaak van een idioot), en waarin

een gedeelte van de dialoog in Esperanto gebeurt. De regisseur van deze groote film, de gekende Clarence Brown, schreef aan de redakteur van Heroldo, dat hij reeds jaren dacht, dat Esperanto voor filmen van internationaal belang nuttig kon zijn en dat hij volgens zijn weten de eerste filmregisseur is in Hollywood die in een groote film Esperanto gebruikt.

Door de uitvinding van de gesproken film is het filmbedrijf in een moeilijkheid gebracht. Vroeger kon de tekst van de filmen gemakkelijk veranderd worden volgens het land waarvoor hij bestemd was. In een klankfilm echter blijft de gesproken taal in alle landen hetzelfde. Daar de meeste filmen in Amerika en Engeland gemaakt worden is de gesproken taal gewoonlijk Engelsch. Dat is een zekere belemmering voor het afzetgebied van die filmen in andere landen. Zelfs de Engelschen begeeren niet het Amerikaansch Engelsch en de Amerikanen lachen met de uitspraak van de Engelschen, zoodat Amerikaanse gesproken filmen in Engeland niet meer welkom zijn en ook de Engelsche niet in Amerika. Esperanto alleen kan hier de goede oplossing brengen en het is daarom te begrijpen dat de belangrijkste filmonderneming van Hollywood het eens met Esperanto probeeren gaat.

ITALIE

Vergeet niet te vragen dat men geregeld U de Esperanto-uitgave van het radioprogramma zende. Het is een nuttig boekje en kosteloos verkrijgbaar bij: Radio-Studio « Esperanta Voĉo », Via Montello 5, Rome.

POR NIA FLAGO.

Antaŭa sumo	Fr. 195.—
Jodon en Wilrijk	10.—
Vendestro ventas en nia flago	20.—
H. T. el Hasselt	5.—
Gillis el Sta Niklaso	5.—
Julio la Granda el Hoboken	5.—
BuMeMa	10.—
Van den Eynde, presisto, Retie	20.—

Entute Fr. 270

Groene sterren om op uw correspondentie te plakken zijn verkrijgbaar op ons Verkoopinstituut.

Prijs 5 fr. per honderd

VRAAGT EN LEERT

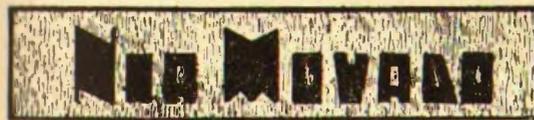
No 22. L. B. en B.

Bij vergissing werd deze vraag in ons vorig nummer slechts gedeeltelijk beantwoord. Ziehier het vervolg.

Het zelfde kan gezegd worden wat de vertaling betreft van het woord « gevoel ». « Sentire » beteekent in het Latijn « voelen » in de zin van « gewaar worden » hetzij dit gebeurt met de zintuigen hetzij met de geest. In het Esperanto heeft « senti » deze betekenis behouden. Men ontmoet daarom: sentema: gevoelig, gevoelvol; sentemo: gevoeligheid; sensenta, nesentema: gevoelloos; sensenteco: apathie, gevoelloosheid; sentafero: gevoelszaak; sentoplena: gevoelvol, enz.

Indien « voelen » de betekenis heeft van « tasten » moet men het vertalen door « palpigi »; b.v. op het gevoel af: palpante.

Blankulo.

GRAVA ALVOKO.

Nia delegitoj kaj anoj kiuj povas cedi ekzemplerojn de F. K. (numerojn 6, 7, 8 kaj 9-10 de la lasta jaro) kaj « Flavajn Broŝurojn » bonvolu sendi ilin al la sekretariejo. Dankon!

KWIJTING.

Aan de abonneuten en leden die nog niet hun lidmaatschap hernieuwden voor 1939, zal binnen enkele dagen een kwijting worden aangeboden van 20.75 fr. Moge er geen enkele onbetaald terugkomen.

INWONENDE LEDEN.

Wanneer in een huisgezin verschillende personen wenschen lid te worden met samen slechts één abonnement, betaalt de eerste 20 fr. de anderen elk 10 fr. als lidmaatschap van IKUE en FUKUE.

Ook leden van officieele secties van FUKUE die slechts verlangen lid te zijn zonder abonnement, betalen deze bijdrage van 10

fr. waarvan 5 fr. voor het lidmaatschap van van FUKUE en 5 fr. voor dat van IKUE. Volgens onze statuten kan het lidmaatschap van FUKUE niet gescheiden worden van dat van IKUE. Voor alle leden is dus de bijdrage van 10 fr. verplichtend.

INLICHTINGEN.

Personen die inlichtingen vragen aan onze bestuursleden, gelieven steeds een postzegel voor antwoord bij te voegen. Dank.

VERZENDING VAN FLANDRA KATOLIKO

Om ons maandblad zoo schoon mogelijk aan de lezers te doen toekomen, besloten we bij de vernieuwing van F. K. het voortaan ongevouwen te verzenden. We hadden hierbij echter tevergeefs gerekend op de beleefdheid van de postbedienden, door wie het blijkt dat we soms stiefmoederlijk behandeld worden. We vragen onze lezers die hierover klachten hebben, deze bekend te maken aan onze verzendingsdienst (Mej. M. Bergmans, Markt 19, Mol). Dan zal onderzocht worden of het niet beter in de lengte gevouwen zal verzonden worden.

De groepen die verlangen hun orgaan ongeschonden en ongevouwen te ontvangen, gelieve een persoon uit te kiezen en zijn adres kenbaar te maken, aan wie dan alle nummers voor die groep tezamen gezonden worden. Die persoon moet over de noodige tijd beschikken om spoedig elk abonnent het zijne te bezorgen.

EN LA F.U.K.E.-FAMILIO

Naskiĝoj.

En la familio de nia ano, S-ro J. Prims - Baeklandt, naskiĝis filineto la 5an de Novembro, kiu en la S. Bapto ricevis la belan nomon Hilda.

La 3an de Decembro nia delegito en Roeselare, S-ro H. Brackvelt - Callewaert kun ĝojo bonvenigis sian unuan infanon, kiu Bapfigis sub la nomoj Luc, Antoon, Renaat, Robert.

FUKUE prezentas al la feliĉaj gepatroj siajn plej korajn bondezirojn.

Korekto.

La linioj pri nia ano Paul Naster en nia

pasinta numero estis iom neekzaktaj. La 7an de Novembro li brile defendis en la aŭlo de la lovena Alma Mater siajn tezojn pri « Malgrandazio kaj Asirio e nla 8a kaj 7a jarcentoj antaŭ Kristo laŭ la analoj de la asiraj reĝoj » kaj doktoriĝis de la Orientaj Filologio kaj Historio. Li estas eĉ la unua kun tiu titolo kaj nun plustudas en la universitato de Praha.

REDAKLIA LETERKESTO

E. P. en Antverpeno.

Via Kristnaska kanto aperos en la venonta

Laŭ la movo de la turo sur la ŝaktabulo provu trovi gravan veron. Trovu la sentencon sed pli bone sekvu la konsilon.

a	r	b	n	a	m	o	j
v	j	i	j	a	i	k	n.
k	a	n	o	v	E	a	s
n	o	u	p	o	s	t	l
r	e	v	r	n	a	d	a
n	a	p	o	k	e	e	v
s	i	a	g	u	i	ĉ	o
i	d	n	a	f	u	e	d

ENIGMO N° 3

Kristnaska numero. Por la lasta Kristnasko ĝi alvenis tro malfrue.

H. Hofkens en A.

Vi rimarkos ke mi forstrekis frazon en via artikolo, kaj vi komprenos kial, Dankon.

M. G. en Geel.

La fotografajo kiun vi sendis estus tre bela se ĝi estus pli klara. Kelkaj ŝajne movis sin kaj ankaŭ la papero ne estas tute taŭga rilate al la negativo. Aŭ ĉi ĝi estas nebone farita pligrandigo?

Por fotoj de kiuj oni faru kliŝon oni elektu brilan paperon. Kvankam ĝi ne taŭgas por FK ĝi tamen estis boneva; tial nian dankon.

N. B. La Turo sur ŝaktabulo nur povas miviĝi rektalinie, aŭ vertikale aŭ horizontale, sed laŭ la dezirata distanco.

Oni ensendu la solvon en koverto fermita al la sekretariejo antaŭ la 1a de Marta. Oni ne forgesu aldoni poŝtmarkon de 75 centimoj.

Tiuj kiuj forgesis la antaŭan fojon aldoni poŝtmarkon aldonu du poŝtmarkojn en la sekvonta ensendo. La solvoj kiuj pasintofoje estas senditaj al nia redakcio estas validaj.

Atentu: Je demando de kelkaj anoj, kiuj volas nepre gajni la belan premion, nome « La Leono de Flandrujo », la dato por ensendu de la solvo estas prokrastita ĝis la 31a de Januaro.

Premio: Kapitaj en Nubio forlotumota inter la bonaj solvintoj

ESPERANTISTOJ!

Ĉiam konsultu por viaj vojaĝoj

«Ultra Montes»

La plej belaj vojaĝoj je la plej avantaĝaj kondiĉoj.

Ultra Montes, a. s. Antverpeno: 46 Korte Nieuwstr. Tel. 276.51 & 303.50.
Bruselo: Nieuwstr. 167. Tel. 17.53.44

Wilt ge steeds veel volk op uw vergaderingen? — Geef een uurtje FILM!

Het Katholiek Smalfilm Studio van Antwerpen biedt U een interessante keuze van documentair- speel- en teekenfilms.

Specialiteit van reportages: 17e IJzerbedevaart, Vl. Nat. Zangfeesten, Pater Damiaanfeesten enz. Meer dan 600 referenties.

Vraag gratis uitgebreide geïllustreerde kataloog aan: KATH. SMALFILM STUDIO, 32, OUDE BEURS, ANTWERPEN

La plej rekomendindaj originalaj

verkoj en Esperanto

estas la verkoj de la plej populara esperantisto-verkisto:

JULIO BAGHY.

Ĉu por distro, ĉu por studo, ĉu por ekzameno, tutegale, liajn verkojn vi legu!

Jen la titoloj kaj prezoj:

Bind. Broŝ.

Preter la Vivo ... Fr. 24.— Fr. 17.—

Sur sanga tero ... Fr. 58.— Fr. 45.—

Verdaj donkijotoj Fr. 34.— Fr. 24.—

La vagabondo kan-

tas Fr. 26.— Fr. 16.—

La Verda Koro ... Fr. 36.— Fr. 16.50

Printempo en la

aŭtuno Fr. —.— Fr. 12.—

Teatra Korbo Fr. —.— Fr. 13.—

Aliaj tre rekomendindaj libroj estas:

Leerboek voor Esperanto, de

D-ro F. Szilagyi Fr. 11.—

Ellernu, daŭriga kurso, de

D-ro F. Szilagyi Fr. 16.—

Plena Gramatiko de Espe-

ranto, de K. Kalocsay ... Fr. 84.—

Haveblaj ĉe nia Vendinstituto, D. Mor-

telmans, 14, Egied Segerslaan, Wilrijk.

Poŝtĉekkonto No 1194.82.

ĈIU ESPERANTISTO

nepre havigu al si la plej bonan verkon de nia fama verkistino

1°) MARIE KOENEN, el la ned. lingvo trad. de P. CH. M. v. d. Vijver: *La Sunkrono*, prezo: belgaj frankoj 13. — broŝ.; fr. 25. — bind.

El recenzoj: ... Maar als je eens goed Esperanto wilt lezen, dan kan ik je dit boek aanbevelen... (De Jonge Wacht). ... Bela nova libro kiu entenas bonege tradukitan rakonton..... (La Praktiko). ... La Sun-

Méer dan

10.000 Esperantisten

werden

in Nederland en Vlaanderen onderwezen in de

ESPERANTO-TAAL

dank zij de uitstekende cursus van de Centrale Esperanto Propaganda Commissie.

Verlaagde prijs voor Vlaanderen: 50 fr.

Ook de verzorgde « Daŭriga Kurso » kost nu slechts 50 fr. Kent U het onovertroffen LEER- en LEESBOEK « El Diversaj Lingvoj »: 21 fr.?

Peranto: L. Calloens, Erembodegemstr. 29, Aalst. Postcheckn. 209.034.

krono en Esperanto estas leginda, eĉ tre leginda libro... (N. K.) Kiel ekzemplo de alta nederlanda literaturo, certe rekomendinda verko (Flandra Katoliko).

2°) *La Najtingalo*, dua eldono. Plej ŝatata Esp. kantaro. La unua eldono finvendiĝis en tri tagoj.

..... mi ne povas ne konsili: tuj aĉetu ĝin kaj kantadu por ke la krizo cedu! (Radiaro). Prezo nur fr. 2,50.

Eldonis: Esperanto Instituto MALNOVA TURO, Eindhoven — Ned. Mendebla pere de nia filialisto D. Mortelmans, E. Segerslaan, 14, Wilrijk. P-konto n° 119.482.

.. Rookt ..
JAMAYCA
DE FYNSTE DER SIGAREN

Rijke keus in cigarillos
Sigarenfabrieken JAMAYCA, Arendonk
(oni korespondas en Esperanto)

W. J. THIEME & K-io

en Zutphen (Nederlando)

A) Stud-libroj :

ESPERANTO-WOORDENBOEK.

(Esp. - Nederl. & Nederl. - Esp.)

Verkis A. G. J. van Straaten, gvidanto de la Centra Esperanto-Kurso en Nijmegen, membro de la Ned. Esp. Ekzamena Komitato. En bela bindo : Fr. 80.—

BEKNOPT ESPERANTO-WOORDENBOEK. (Esp.-Ned. & Ned.-Esp.)

de A. G. J. van Straaten
En bela bindo : Fr. 40.—

H. J. Bulthuis, LA JUNA KOMENCANTO.

La plej unua Esp-a legolibreto por kursoj kaj lernejoj (kun klarigoj). En tri partoj. 1-a parto : Fr. 8,25 ; 2-a parto : Fr. 8,25 ; 3-a parto : Fr. 9.—

Ĉi-tiuj tri sinsekvaj partoj (amplekso resp. 46, 51 kaj 54 paĝoj) estas uzablaj sen ia alia lernolibro, por hejma studado, kursoj k. t. p.

H. J. Bulthuis, RAPIDE KAJ BONE.

Du legolibretoj (por infanoj), ĉiu ĉ. 60-paĝa, plenaj de belaj bildoj, destinitaj por infanoj. Ili estas tre rekomendindaj ĉie, kie infanoj lernas Esperanton. Prezo de unu parto : Fr. 9.—

H. J. Bulthuis, LA JUNA ROBINSONO.

Legolibro kun klarigoj, tre taŭga por junaj Esperantistoj, kiuj intencas poste legi la grandan libron « Robinsono Kruso ». 50 paĝoj kun multaj bildoj. Prezo : Fr. 10.—

H. J. Bulthuis, ROBINSON KRUSO.

Legolibro por geknaboj, laŭ Campe. 3-a eldono. Bindita. Kiel « La Juna Robinsono », sed kun pli vasta kaj malpli facila teksto. Kun ilustraĵoj kaj parol-ekzercoj.

Prezo : Fr. 32.—

W. W. van Alphen, ESPERANTO.

Lern- kaj lego-libro por la uzado en lernejoj, kursoj kaj privata studado. Bindita. Prezo : Fr. 28,70. Slosilo al ĝi : Fr. 10.—

Glück & Willems, LA VERBO EN ESPERANTO.

Teorio kaj praktika uzado Prezo : Fr. 10,70

M. de Waard, HET ESPERANTO-A EXAMEN.

Lern- kaj ripetlibro por daŭrigaj kursoj kaj stud-rondoj.

Prezo : Broŝ. Fr. 15,60 Kart. Fr. 19,70.

M. de Waard, HET ESPERANTO B-EXAMEN.

Lern- kaj ripet-libro por daŭrigaj kursoj kaj stud-rondoj.

Prezo : Broŝ. Fr. 45,10. Kart. Fr. 53,30.

M. de Waard, DEMANDARO KAJ RESPONDARO.

pri la historio de la Esperanto-Movado. Prezo : Broŝ. Fr. 23, — Kart. Fr. 26,25.

M. de Waard, EEN VERZAMELING ESPERANTO SPREEKWOORDEN EN ZEGSWIJZEN.

500 nederlandaj proverboj kun la korespondaj Esp-aj proverboj. Kun indekso de la vortoj. Prezo : Fr. 14,75

P. J. Soeters, MIA LERNOLIBRO.

Practische methode voor Esperanto. Prezo : broŝ. Fr. 19,70. Kart. Fr. 23,—

J. J. Rozendal, MI PAROLAS ESPERANTON.

Ekzercoj de lego, traduko kaj parolo, por kursoj, lernejo kaj hejma lernado.

Prezo : Fr. 14,75.

B) Literaturo :

(Bonaj libroj kun grave malaltigitaj prezoj).

H. J. Bulthuis, KRESTOMATIO.

Simpla legolibro kun klarigoj ; entenas fragmentojn el pluraj Esp-aj romanoj k. t. p. Tre taŭga por tiuj, kiuj jam legis la libron « Robinsono » kaj volas plu progresi en Esperanto. Ĝi donas ankaŭ rigardon super la ekzistanta Esperanto-literaturo.

Antaŭa prezo : Fr. 57,40 broŝ. ; Fr. 69,70 bind.

Nuna prezo : Fr. 24,60 broŝ. ; Fr. 40,— bind.

* H. Conscience, LA LEONO DE FLANDRUJO.

El la flandra ligvo tradukis H. J. Bulthuis. Rekomendita de la Esp-ista Literatura Asocio.

Antaŭa prezo : Fr. 53,30 broŝ. ; Fr. 61,50 bind.

Nuna prezo : Fr. 24,60 broŝ. ; Fr. 32,80 bind.

Charlotte Brontë, JANE EYRE.

El la angla lingvo tradukis H. J. Bulthuis, ano de la Esp-ista Lingva Komitato.

Antaŭa prezo : Fr. 86,10 broŝ. ; Fr. 96,75 bind.

Nuna prezo : Fr. 24,60 broŝ. ; Fr. 32,80 bind.

« La bela esperanta traduko pruvas, ke la tradukinto majstras la mondlingvon. Tial ĝi plene meritas esti legata kaj pristudata ». (Kath. Schoolblad).

Hendrik Ibsen, IMPERiestro kaj GALILENAO.

Mond-historia teatraĵo, tradukita de H. J. Bulthuis L. K.-ano. Rekomendita de la Esp-ista Literatura Asocio.

Antaŭa prezo : Fr. 57,40 broŝ. ; Fr. 64,— bind.

Nuna prezo : Fr. 24,60 broŝ. ; Fr. 32,80 bind.

* J. v. d. Vondel, GIJSBRECHT VAN AEMSTEL.

La detruo de la urbo kaj lia ekzilo. Trage-

dio. El la nederlanda lingva originalo tradukis Ir. J. R. G. Isbrücker, membro de la Esp-ista Akademio.

Antaŭa prezo : Fr. 32,— broŝ. ; Fr. 41,— bind.

Nuna prezo : Fr. 16,40 broŝ. ; Fr. 24,60 bind.

« Cervantes en sia verko « Don Quijote » komparas la tradukaĵon kun la dorsa flanko de la teksita tapiŝo ; oni ja rekonas la figurojn de la teksto, sed ĉie elpendas faden-finaĵoj. Sed ĉe tiu ĉi tradukaĵo ne trafas la komparo de Cervantes : malgraŭ la malfacilaĵoj ; kiuj trudiĝis al la tradukanto, la libro staras sur la nivelo de la originalo, la famaj horoj vekas la saman impreson de kortuŝa simpleco, kiel en la originalo ». (Weekblad voor Gymn. & M. O.)

* Homeros, ODUSSEIAS.

El la antikva greka lingvo tradukis W. A. J. Manders.

Antaŭa prezo : Fr. 64,— broŝ. ; Fr. 76,25 bind.

Nuna prezo : Fr. 24,60 broŝ. ; Fr. 34,50 bind.

« S-ro Manders per ĉi-tiu traduko pruvas la grandan riĉecon kaj flekseblecon de la belsona Esperanto. Ĝi precize redonas la plej delikatajn nuancojn, kaj oni havas la impreson legi la originalan tekston de la senmorta eposo de la granda greka poeto. Oni ne povas sufiĉe varme rekomendi la libron ». « Het Laatste Nieuws, Brussel ».

La libroj signitaj per steletō estas en la listo de tiuj libroj, el kiuj la kandidatoj por la B-ekzameno devas legi almenaŭ 4 librojn.

La supre menciitaj libroj estas aĉeteblaj ĉe la Vendinstituto de F. U. K. E., D. Mortelmans, 14, Egied Segerslaan, Wilrijk. Poŝt-ĉekkonto n° 119482., kiu estas la filialisto por Flandrujo de la Firmo W. J. Thieme & Co, Zutphen.

La libroj estas sendataj afrankite.

Goedkoope en gezonde Wereld literatuur

En reeks van 8 prachtboeken
300 bladz., voor 80 fr. slechts!

Reeks 1935: werken van Lagerlöf, Kipling, Undset, enz.
Reeks 1936: Heidenstamm, Järnefelt, enz.
Reeks 1937: Lie, Muls, Gijzen, Gogol, enz.

REEKS 1938 : 80 FR. VOOR 8 BOEKEN.

1. Twaalf Stoelen	E. Katejew en Ilja If
2. De Doode Waterval	Per Hallström
3. Valerius de Saedeleer	A. De Ridder
4. Gazsi Hazenpeper	Jeno Terzansky
5. Het Huis in 't Heilig Bloed	M. Moretti
6. De Verzegelde Engel	Lesskow
7. Droogte	Van den Heever
8. Een Spook op Zolder	M. Mathys

REEKS 1934 : NOG BESCHIKBAAR AAN 6 FR.

1. Rietvelde	Dr Van Driessche
2. Ommegang	Lode Baekelmans
3. De Kroniek van 't Gricshuus	Storm Theodoor

PRIJZEN GELDEN VOOR BINNENLAND

Vraagt uitgebreide prospectus en bestel bij

L. CALLOENS. Erembodegemstr. 29, Aalst

FLANDRAJ
ESPERANTISTOJ

EN ROESELARE
ESTAS LA DE VI
PREFERATA

PRESEJO

H. & H. BRAEKEVELT
Statiedreef, 177 - Tel. 1080

Iedere groep, vereniging of zaken-
man gebruike vóór elk order onzen
dienst voor inlichtingen en schetsen.

Specialiteit :
ESPERANTO - DRUKWERK

' RADIARO '

LINGVA GAZETO KATOLIKA

Monata eldono, 18-paĝa, eldono de
Katolika Esperanto Instru-Centro

JARABONO : 1,75 NED. GULD.
Adm. J. Dercks, Antwerpschestraat, 43
BERGEN-OP-ZOOM (Nederland)

Provnumeron ni sendas senpage.
(Ĉiunonate abonebla).

FLANDRAJ
ESPERANTISTOJ

EN ROESELARE
ESTAS LA DE VI
PREFERATA

PRESEJO

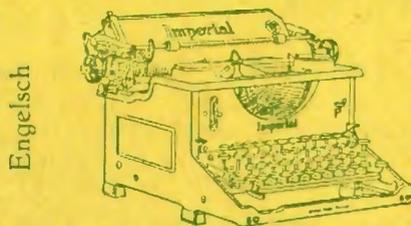
H. & H. BRAEKEVELT
Statiedreef, 177 - Tel. 1080

Iedere groep, vereniging of zaken-
man gebruike vóór elk order onzen
dienst voor inlichtingen en schetsen.

Specialiteit :
ESPERANTO - DRUKWERK

Imperial

Schrijfmachines zijn de beste

Engelsch

Fabriek

Bureelmodel & draagbaar model
ROESTVRIJ

Het meest MODERNE Schrijfmachien
2 JAAR WAARBORG

Eerste klas schrijfsintens voor alle merken van
schrijfmachines & rekenmachines. - Ellam's
carbonpapier - Ellam's duplicatoren,
stencils en inkten.

Bijzonder werkhuis voor herstellingen aan alle
schrijf- en rekenmachines.

TOBIE DE PRINS Tel. 216.20

● 32, Kathelijnevest, ANTWERPEN ●